

FACIT

NYT FRA DIN REVISOR - MAJ/JUNI 2018

Samtidighedsferie! ... side 4-5

Kan rentefælder klappe? ... side 6-7

Repræsentationsudgifter ... side 8-9

Revisorrobotten ... side 10-11

Det bemærkes ... side 12

Sommerferien står for døren!

Side 2

Lars Hjort, statsautoriseret revisor

Endelig sommer! Samvær med familie og venner, oplevelser under fremmede (eller hjemlige) himmelstrøg og måske nogle timers sundhedsskadeligt ophold i solen, så der kan komme lidt farve på den blege nordiske krop.

Ferien er som sædvanlig optjent i det foregående år, og nu skal tilgodehavendet omsættes til frihed og velvære. Men sådan skal det ikke være længere. Heldigvis er det ikke ferien, der aflives, men vi skal vænne os til en ny optjeningsmodel. Den nuværende model er ikke i overensstemmelse med EU-retten. Den har ellers fungeret upåklageligt siden 1938 ...

Fra efteråret 2020 går vi over til "samtidighedsferie", hvilket betyder, at vi kan afholde ferien, så snart vi har erhvervet ret til den. Det er for så vidt ganske fornuftigt, og håndteringen heraf vil næppe give anledning til større udfordringer.

Til gengæld får vi noget ballade med overgangen til det nye system, for vi får ikke lov til at holde dobbeltferie i 2020, og vi kan heller ikke få pengene udbetalt. De bliver gemt, til den enkelte forlader arbejdsmarkedet.

Virksomhederne skal heller ikke afregne de opsparede feriepenge lige med det samme, men det kan ikke bortforklares, at det hen ad vejen bliver en likviditetsmæssig belastning for de virksomheder, der har mange funktionærer ansat.

Heldigvis er det billigt at låne pengene, og lønmodtagerne slipper for at ærgre sig over, at de ikke kan få et fornuftigt afkast af de penge, de har til gode.

Renten er historisk lav, og for både privatpersoner og virksomheder, der har behov for finansiering, er det et slaraffenland - hvis man altså kan få bevilget et lån. Til gengæld er det mindre morsomt at skulle passe og pleje sin formue, for det er ikke nemt at investere, så man kan få et afkast. Virksomheder skal endda betale renter af indestående i banken.

Såkaldte almindelige mennesker – hvem de så end måtte være – kan købe boliger til adskillige millioner, for købet kan finansieres til nogle få procent i rente og bidrag (sidstnævnte er i mange tilfælde den største omkostning), og man behøver ikke engang at afdrage på gælden.

Spørgsmålet er så, om det er holdbart i længden. Hvis man forestiller sig, at den lange rente stiger til bare 4 %, og det ikke længere vil være muligt at låne afdragsfrit, så bliver ydelserne på prioritetslånene mangedoblet. Vil alle nuværende ejere kunne holde til det? Vil det ikke få massive konsekvenser for ejendomspriserne?

Det kommer selvfølgelig ikke kun til at påvirke boligmarkedet, hvis renten stiger, men boligmarkedet fylder så meget i vores samlede økonomi, at det i sig selv vil få afsmittende konsekvenser for den øvrige økonomi. Der er derfor al mulig grund til at tænke sig godt om allerede nu, når man sammensætter sin finansieringspakke.

Nogle af os har det svært, når vi er til reception. Jeg tænker ikke på sociale fobier eller manglende lyst til mad og drikke, men det kræver nogle helt særlige evner at håndtere et stående taffel. Hvordan får man to hænder til at slå til, når man både skal holde et glas og en tallerken og samtidig give hånd til dem, man kender?

De af os, der ikke spiser til stående receptioner, antages af nogle for at være helsefreaks eller bare kedelige. Sandheden er, at vi ud over ovenstående udfordringer gestikulerer meget, når vi taler, og derfor er vi ganske enkelt tvunget til at vælge maden fra, hvis vi vil undgå at fordele den på de øvrige gæsters receptionsgarderobe.

Trængslerne stopper imidlertid ikke med det praktiske, for når fornøjelserne er overstået, og regningen skal fordeles i bogholderiet, bliver det for alvor vanskeligt. Var begivenheden reklame, repræsentation, personalepleje eller bare en lukket fest for venner og familie?

Svaret burde være enkelt, men ikke desto mindre kan det lede til et utal af kombinationer af skatte- og momsmæssige fradrag - eller ikke.

Reglerne om fradrag for receptioner og lignende er ikke nye, men de justeres med jævne mellemrum. Vi har derfor fundet anledning til at genopfriske nogle af problemstillingerne.

Spørgsmålet er så, om det overhovedet kan betale sig at sætte sig ind i reglerne, for inden længe overtager maskinerne alligevel bogholderiet. Alt falder på plads af sig selv uden menneskelig indblanding - kunstig intelligens og machine learning har udkonkurreret homo sapiens på bogholderiområdet.

Og dog ... det vil kræve en del programmering at automatisere ovenstående bogføringsmæssige problemstillinger, og registreringerne kan ikke blive bedre, end grundlaget berettiger. På et eller andet tidspunkt i processen bliver "nogen" altså nødt til at tage stilling til, hvad der er foregået - hvem, hvad og hvorfor.

Digitaliseringen er imidlertid en realitet. IT-løsninger kan allerede håndtere mange administrative opgaver og vil uden tvivl overtage stadig mere af det trivielle arbejde i de kommende år. Det bliver spændende at følge udviklingen og medvirke til at udnytte mulighederne for administrative lettelser. Måske kan vi gøre det bedre end politikerne ...

God fornøjelse med læsningen og rigtig god sommer.

Samtidighedsferie!

Ny ferielov på vej

Side 4

Anna Andersen, advokatfuldmægtig

Vi bevæger os mod nye tider og nye begreber: Samtidighedsferie! Danmark har siden 1938 fastholdt princippet om forskudt ferie i forhold til optjeningsåret, men det skal være slut nu. I 2014 vurderede EU-Kommissionen, at den danske ferielovs indretning med forskudt ferie på op til 16 måneder var i strid med EU-retten. Derfor nedsatte en række partier i Folketinget Ferielovsudvalget, der efter to års arbejde i august 2017 udgav en 600 sider lang betænkning om den nye ferielov. Loven skal bringe Danmarks regler i overensstemmelse med EU-retten og Danmarks internationale forpligtelser i øvrigt.

Samtidighedsferie

Som ferieloven er i dag, skal nye lønmodtagere som følge af forskudt ferie arbejde op til 16 måneder, før de kan afholde ferie med løn. Den nye ferielov ændrer dette til fuld samtidighedsferie, hvilket indebærer, at nye lønmodtagere fra første år på arbejdsmarkedet har ret til at holde ferie med løn. Med den nye lov følger optjenings- og afholdelsesåret således hinanden.

Ændringen af loven indebærer også, at lønmodtagere både kan holde ferie på forskud og gemme ferie til afholdelse på et senere tidspunkt. Ferie på forskud og ferieafholdelse senere er dog ikke automatiske rettigheder. De forudsætter en aftale herom mellem lønmodtager og arbejdsgiver.

Det nye ferieår

Ferieåret – det vil sige både optjeningsåret og afholdelsesåret – kommer til at gå fra den 1. september til den 31. august. Den nuværende ferielovs regler om optjening af 2,08 betalt feriedag pr. måned og i alt fem ugers betalt ferie om året fortsætter uændret.

Med den nye ferielov kan lønmodtagerne dog afholde betalt ferie, så snart lønmodtageren har optjent ferien. Det vil sige, at har lønmodtageren fra 1. september til 30. september optjent 2,08 feriedage, vil disse feriedage kunne afholdes fra 1. oktober.

De nuværende regler om feriegodtgørelse og ferietillæg ændres ikke.

Ferie på forskud

Lønmodtagere, der vil afholde ferie, før ferien er optjent, kan anmode om at afholde ferie på forskud. Det kan fx være tilfældet, hvor lønmodtageren ønsker at holde en uges efterårsferie, men idet ferieåret starter den 1. september, har lønmodtageren ikke optjent en uges ferie i uge 42 i oktober.

Ved afholdelse af ferie på forskud får lønmodtageren den samme løn. Den afholdte ferie udlignes i takt med, at lønmodtageren optjener ferie efterfølgende. Hvis lønmodtageren fratræder før den afholdte ferie er optjent (eller nærmere "afdraget"), kan arbejdsgiveren modregne de forudbetalte feriepenge i lønnen forudsat opsigelsesperioden er lang nok.

Ekstra afholdelsesperiode

Lønmodtageren kan også få lov til at forlænge selve afholdelsesperioden, så afholdelsesåret reelt går fra den 1. september til den 31. december året efter. Afholdelsesperioden bliver derfor 16 måneder i stedet for 12 måneder.

Årsagen til, at afholdelsesperioden kan strækkes til at være yderligere fire måneder, er, at nogle lønmodtagere gerne vil spare op og afholde fx både eftersårs- og juleferie i stedet for at anmode om ferie på forskud.

Forkortet ferievarsel

En del ansættelseskontrakter indeholder klausuler om, at arbejdsgiver kan varsle afholdelse af ferie med kortere varsler, end hvad der fremgår af ferieloven. Med den nye ferielov er det ikke længere muligt.

Generelt kan bestemmelserne i den nye ferielov alene forringes for lønmodtagerne ved kollektiv overenskomst mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark eller ved individuel aftale i en "aktuel, konkret situation". Hvad der ligger i "aktuel, konkret situation" er ikke fastlagt, men det kan formentlig være ved fx indgåelse af en fratrædelsesaftale, hvor lønmodtageren er repræsenteret af en faglig organisation.

Overgangsordning

Den nye ferielov træder i kraft den 1. september 2020. Det indebærer, at flere lønmodtagere den 1. september 2020 vil have optjent ferie efter de gamle regler, der endnu ikke er afholdt. Det betyder, at lønmodtagerne reelt ville kunne have optjent i alt 10 ugers ferie (fem efter de nuværende/gamle regler og fem efter de nye regler), der kan afholdes i det første år sammen med samtidighedsferieordningen.

En sådan mulighed ville medføre store likviditetsmæssige udfordringer for arbejdsgiverne. For at undgå dette er det i den nye lov besluttet at fastfryse al den ferie, lønmodtagerne optjener fra den 1. september 2019 til den 31. august 2020. Ferie optjent i denne periode vil hverken kunne afholdes eller udbetales. Ferien udbetales først til lønmodtageren, når lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet.

I banken eller i fonden

Lønmodtagernes optjente ferie i den ovennævnte periode, der ikke kan afholdes eller udbetales, skal opbevares, indtil lønmodtagerne forlader arbejdsmarkedet. Arbejdsgiverne kan vælge enten selv at "beholde" pengene mod betaling af renter (hensættelse videreføres og afvikles gradvist over tid), eller arbejdsgiverne kan med det samme indbetale ferien til Lønmodtagernes Fond for Tilgodehavende Ferie-midler og herefter blive frigjort.

Hvis arbejdsgiverne vælger at beholde ferien/beløbet, får arbejdsgiverne én gang årligt en opkrævning fra ATP vedrørende (tidligere) ansatte, der er gået på pension. Hvis arbejdsgiverne senere går konkurs eller nægter at betale, overtager fonden kravet, og kravet dækkes ultimativt af Lønmodtagernes Garantifond.

Side 5

Forsiden eller bagsiden af medaljen?

Med indførelsen af den nye ferielov forventes det, at arbejdsgivernes samlede likviditet vil blive nedbragt permanent med ca. 71 mia. kr. fra ca. 85 mia. kr. til ca. 14 mia. kr., og at arbejdsgivernes rentetab efter skat vil udgøre ca. 980 mio. kr. Ferielovsudvalget foreslog bl.a. derfor, at arbejdsgiverne skal kompenseres årligt frem til 2040. Kompensationen i 2020 udgør ca. 210 mio. kr. Endvidere sker der en ændring i administrationen af feriekortordningen og brugen af FerieKonto. Arbejdsgiverne skal fremover betale ca. 10 kr. pr. medarbejder pr. måned for brugen af FerieKonto.

Lønmodtagerne og de offentlige finanser opnår derimod en likviditetsgevinst, idet afholdelse af ferie rykkes frem til kort efter optjeningstidspunktet i stedet for afholdelse ét år efter.

Arbejdsgivers forberedelse

Selv om den nye ferielov først træder i kraft den 1. september 2020, er det vigtigt allerede nu som arbejdsgiver at overveje, hvordan den nye ferielov påvirker arbejdspladsen og virksomhedens interne politikker, og at overveje, hvordan overgangsperioden skal håndteres.

Overvejelser internt i virksomheden

- Er der ansættelseskontrakter, der kræver modernisering?
- Aftaler om forkortet varsel af ferieafholdelse i ansættelseskontrakter skal fjernes.
- Eventuel etablering af et system/en proces til håndtering af ferieafholdelse i perioden frem til den 1. september 2020 i relation til fastfrysningen af ferie.
- Vedtagelse af nye politikker – skal medarbejderne tillades at holde ferie på forskud?
- Vedtagelse af nye politikker – skal medarbejderne tillades en udvidet ferieafholdelsesperiode til 31. december året efter?
- Overgangsperioden – vil arbejdsgiver "beholde" ferien mod renter eller straks indbetale til fonden?
- Skal lønsystemet tilpasses?
- Skal HR-systemet tilpasses?
- Processer i relation til månedlig betaling til FerieKonto.

Kan rentefælder klappe?

Rentens størrelse har betydning

Side 6

Jens Skovby, statsautoriseret revisor

Ingen kan betvivle, at i hvert tilfælde ældre mennesker ryster vantro på hovedet en gang i mellem. Det har de altid gjort, for ungdommen er jo helt på afveje, og dengang JEG var en lille dreng i korte bukser ...

Jo, siger drengen. Renten på et kreditforeningslån var oppe at snuse til 22 % i firserne (hvor de korte bukser godt nok for længst var overstået). På aftaleindlån kunne man for få år siden endog få en god renteindtægt.

I øjeblikket kan man så opleve, at man får udbetalt renter af sit lån, idet renten er negativ (ved hjælp af diverse bidrag er det dog ikke helt så rosenrødt).

Oven i det hele skal mange betale banken renter for at låne den sine penge, i hvert tilfælde hvis man har en del stående på bogen.

Vi tager den igen: Låner man penge i kreditforeningen, får man rente udbetalt. Sætter man penge i banken, skal man betale rente for det.

Hvordan er vi da kommet så tosset af sted? Kunne man forestille sig, at man på en eller anden måde byttede, så kreditforeningslånet blev et tilgodehavende og bankindeståendet et lån - bare for at prøve at fatte det?

Samfundets skyld? Tjah. Udlandet? Måske. Udbud og efterspørgsel? Næppe helt.

Denne artikel vil ikke prøve at forklare mikroøkonomiske eller makroøkonomiske teorier. Vi vil udelukkende se på de konsekvenser, man selv bør tænke over.

Privatøkonomien

Den lave rente på realkreditlån har betydet, at flere har fået råd til at købe fast ejendom eller at få omlagt de bestående lån til en billigere type, og derigennem har man fået flere penge mellem hænderne i det daglige.

Den lave rente har utvivlsomt også betydet en prisstigning på fast ejendom. Når der ydes kredit, ses der på ydelse og rådighedsbeløb for personen - og når man har råd til mere,

stiger efterspørgslen – og så stiger priserne alt andet lige, må det antages.

Her er det så, det ene øjenbryn bør løftes. I gamle dage (der, hvor bukserne var kortere) herskede havregrødsteorien. Bare hold ud et par år, så har den kraftige inflation og lønudvikling gjort, at havregrøden igen kan erstattes af mere eksotiske spiser.

Inflation og lønudvikling er ikke længere nær så kraftig. Det betyder, at sætter man sig hårdt, sidder man hårdt længere - og man bliver på den måde mere sårbar økonomisk.

Vi har nu sneget os ind på pointen: Hvad nu, hvis kreditforeningsrenten stiger igen? Mange af de helt billige lån skal refinansieres årligt eller op til hvert femte år.

For nemheds skyld: Man skylder 1 million kr. i huset, og har man lånt millionen til den helt uhyrlige rente på 1 % (flexlån), er den årlige udgift til rente rundt regnet 10.000 kr. Vi taler ikke ydelse, thi oven i kommer bidrag samt afdrag (hvis sådanne betales).

Nu stiger renten til 10 %, og man skylder fortsat 1 million kroner. En hurtig hovedregning fortæller, at ens ydelse dermed er steget 90.000 kr. eller 7.500 kr. om måneden.

Kan privatøkonomien så holde til det? Hvis man nu ikke skylder 1, men 4 millioner i parcelhuset?

Indvendingerne står i kø: Så høj kan renten ikke blive! Aldrig! Den lille dreng stikker hovedet frem og siger: Sludder! Den kan blive, hvad det skal være! Tænk på min relative ungdom, hvor den var knap 22 %!

Næste indvending: Så kan man konvertere sit lån. Ja, men til hvad? Uanset om man kan konvertere sig til en lavere restgæld, må det antages, at ydelsen bliver højere. Rentefælden er klappet.

Tredje indvending: Så må man realisere den kostbare ejendom. Fint, siden renten begyndte at stige, er huspriserne raslet ned, og der er flere sælgere end købere på markedet. Oven i det hele er man blevet "teknisk insolvent" - man skylder mere i huset, end det er værd.

Nu skal vi ikke male fanden på væggene (da slet ikke, hvis huset står foran et salg) - men man skal tænke sig om: Er der luft i privatøkonomien til, at renten eksempelvis stiger til bare 5 %? Den overvejelse bør man altid gøre sig. At låne en masse penge er ikke nødvendigvis svært, men man skal også kunne betale dem tilbage og forrente dem uden at skulle tilbage til havregrøden.

En overvejelse værd: Skal man låse renten fast i en længere årrække - nu, mens det er billigt?

Virksomhedsøkonomien

Det forekommer ret klart, at virksomheder alt andet lige har bedre muligheder ved lave rentesatser. Det er billigere at investere, og det kan skabe arbejdspladser i landet. Det er også individuelt, hvad det betyder for den enkelte virksomhed.

Det betyder ikke, at man som virksomhedsejer ikke skal passe på renteudgiften. Man skal desuden være opmærksom på, om ens gæld er med variabel eller fast rente.

Der er et helt særligt hjørne, der er spændende: Investeringsejendomme, herunder ejendomme med udlejning af beboelse.

I disse tilfælde opererer man typisk med en afkastprocent. Den aktuelle ejendom skal eksempelvis give et afkast på 5 % til dækning af investeringer, opsat vedligeholdelse og rente af den investerede kapital.

Derfor er der regler om, at man i regnskabet skal fortælle om følsomheden i afkastet og dermed ejendommens værdi i tilfælde af rentefald eller rentestigninger. Det er den eneste måde, man kan vurdere en ejendoms aktuelle værdi på.

Før seneste nedadgående justering af priser på ejendomme og værdipapirer for ca. 10 år siden så man nogle meget små krav til afkast. Man opererede i visse markeder og blandt visse entreprenante personer med afkastprocenter langt lavere end 5 %, der i et vist omfang er anerkendt som et fornuftigt udgangspunkt.

Resultat: Kollapsede ejendomsimperier, bobler, krakkede banker og en negativ stemning i samfundet. Penge blev futtet af i hurtigere tempo, end de kom ind (de kom nemlig aldrig ind) på det hurtige liv i storbyerne og på landevejene (og til dels også lidt uden for samme).

Derfor skal man altid kigge på afkastprocenten, når man skal vurdere værdien af en erhvervsjendom. Hvad betyder det for værdien, hvis renten stiger med eksempelvis 2 procentpoint - er tvangsauktionen under opmarch?

Hvad er det, der er i gang på markedet for investeringsejendomme lige nu? Er vi igen på vej mod uholdbart lave afkastprocenter?

Alt i alt

Der er god grund til at glæde sig over lave renter - men vi skal passe på bobler. Det kan vi som individer ikke gøre meget ved (ud over at vi gladeligt betaler, hvad ejendomsmægleren forlanger, for "det kan markedet bære"). Bobler har i mange år være konstateret på ejendomsmarkedet og aktiemarkedet - og vi skaber dem selv.

Det, vi kan gøre, er at gardere os; at tænke os om og lægge en god risikomargin ind. Hvad **vil** jeg tåle. Hvad **kan** jeg tåle? Der er ikke meget hjælp at hente, når først det går galt.

Samfundsøkonomien har vi ikke nævnt i denne artikel. Den har vi andre organer, der diskuterer og regulerer.

Repræsentationsudgifter

Hvordan er det lige med fradrag i skat og moms?

Side 8

Michael Johansen, statsautoriseret revisor

Udgifter til repræsentation, reklame og personalepleje er almindeligt forekommende i de fleste virksomheder og afholdes med et naturligt erhvervmæssigt sigte.

Sondringen mellem, om der er tale om det ene eller det andet, kan være vanskelig.

Et typisk eksempel på den usikkerhed, der kan opstå ved bedømmelsen heraf, kan være arrangementer med deltagelse af både personale og forretningsforbindelser, hvor det ved første øjekast kan være svært at vurdere, om det er personaleudgifter eller repræsentations- og reklameudgifter.

Herudover kan anledningen til afholdelse af arrangementet skabe tvivl om, hvorvidt udgiften er afholdt i virksomhedens interesse, eller om den er af privat karakter. Virksomhedsejerens personlige mærkedage er typiske eksempler herpå.

Når alt kommer til alt, er det afgørende for den skattemæssige og momsmæssige behandling, om der er tale om udgifter til repræsentation, reklame eller personalepleje eller for den sags skyld, om der er tale om udgifter af privat karakter.

Personaleudgifter

Personaleudgifter er karakteriseret ved, at de er afholdt direkte til fordel for de ansatte – det vil sige med et internt formål i forhold til virksomheden, hvor udgifter til reklame og repræsentation henvender sig til virksomhedens eksterne interessenter.

Som eksempler på personaleudgifter kan nævnes gaver i forbindelse med jubilæer, julegaver, julefrokoster, arbejdstøj, kaffe- og frugtordninger samt støtte til personaleforeninger. Listen er lang. Virksomheden har fuldt skattemæssigt fradrag for sådanne personaleudgifter.

Den momsmæssige behandling af udgiften er ikke helt så enkel, idet der her skelnes mellem forskellige udgiftstyper. Der er således ikke momsfradrag for gaver, mens momsen til gengæld kan fratrækkes med $\frac{1}{4}$ ved bespisning af medarbejdere, hvis maden indtages ude i byen, og hvis der er tale om en strengt erhvervmæssig udgift.

Hvis maden derimod indtages i virksomhedens egne lokaler, kan momsen ikke fradrages, medmindre bespisningen sker i forbindelse med visse interne møder og kurser – enkelt er det i hvert tilfælde ikke.

Reklameudgifter

Reklameudgifter defineres almindeligvis som udgifter, "der er afholdt over for en ubestemt kreds af nuværende og potentielle kunder med henblik på opnåelse af et salg eller fremme af virksomhedens interesser ved at gøre den kendt eller fordelagtigt bemærket."

Annoncer, reklameartikler og deltagelse i messer er typiske eksempler på reklameudgifter. Sådanne udgifter vil som udgangspunkt være fuldt fradragsberettigede både moms- og skattemæssigt.

Hvis udgifterne imidlertid knytter sig til virksomhedsejerens personlige interesser – fx udgifter til markering af personlige mærkedage, støtte til lokale sportsklubber, hvor virksomhedsejerens børn er aktive, bidrag til religiøse organisationer – vil det i langt de fleste tilfælde være vanskeligt at opnå fradrag.

Virksomheden bør også være opmærksom på, at udgifter til receptioner, hvor der inviteres en lukket kreds af personer i form af forretningsforbindelser ikke accepteres som reklameudgift. Det skyldes, at kravet om, at udgiften skal være afholdt over for en ubestemt kreds af kunder eller potentielle kunder, ikke er opfyldt.

Repræsentationsudgifter

Repræsentationsudgifter har karakter af "opmærksomhed og/eller kommerciel gæstfrihed over for forretningsforbindelser og deres familie."

Typiske repræsentationsudgifter kan være udgifter til mad og drikke, gaver og anden opmærksomhed over for forretningsforbindelser, afholdelse af jubilæer, forretningsindvielser og fødselsdage.

Der er skattemæssigt fradrag for 25 % af repræsentationsudgiften, hvorimod der som hovedregel ikke er momsfradrag for repræsentationsudgifter. Hvis der sker bespisning af forretningsforbindelser ved restaurationsbesøg, kan ¼ af momsen dog fradrages. Skattemæssigt fradrag for repræsentationsudgifter forudsætter herudover, at bilaget:

- er dateret
- angiver udstederen og modtageren
- er påført, hvilke ydelser det vedrører
- er forsynet med kvitteringspåtegning (hvis sædvanligt)
- er påført anledning
- indeholder navne på deltagerne.

I modsat fald kan SKAT nægte fradrag for udgiften, men – hvis dokumentationskravene er opfyldt – ikke anfægte udgiften, uanset størrelse.

Hypigt forekommende situationer

I praksis er der en række situationer, som giver anledning til usikkerhed i forbindelse med vurderingen af skatte- og momsfradrag for udgifter til personalepleje, reklame og repræsentation. Det drejer sig blandt andet om følgende områder, hvor vi her kun beskriver de skattemæssige forhold.

Sammenkomster med blandet deltagelse

Hvis virksomhedens personale deltager i et arrangement rettet mod forretningsforbindelser, vil udgifterne til bespisning af personale skulle behandles på samme måde som udgifterne vedrørende forretningsforbindelserne.

Er der således over for kunderne tale om repræsentation med skattemæssigt fradrag på 25 % af udgiften, vil dette også gælde den andel af udgifterne, som vedrører personalet.

Hvis der derimod er tale om en blandet **intern** sammenkomst – eksempelvis en julefrokost i virksomheden – vil udgifterne til personalet skattemæssigt kunne fradrages fuldt ud, mens udgifterne til deltagende forretningsforbindelser i denne situation kun kan fradrages med 25 %.

Private mærkedage

Den altovervejende hovedregel er, at udgifter til receptioner og lignende i forbindelse med virksomhedsindehaverens private mærkedage er en privat udgift.

Konsekvensen heraf er, at udgiften ikke kan fradrages, når der er tale om en virksomhed, som drives i personligt regi. Afholder et selskab fx udgiften i anledning af aktionærens runde fødselsdag, er der betydelig risiko for, at SKAT vil anse udgiften for yderligere løn eller udbytte til aktionæren.

Forretningsjubilæer kombineret med private mærkedage

Det er ikke usædvanligt, at der afholdes blandede sammenkomster, der både markerer virksomhedens jubilæum og en privat mærkedag for indehaveren. Her er det afgørende at vurdere, hvorvidt det er den private mærkedag eller virksomhedens jubilæum, der er den primære anledning til sammenkomsten.

Herudover skal der være tale om almindeligt anerkendte anledninger til afholdelse af sammenkomster, og en virksomheds 8 års fødselsdag eller 12 års jubilæum accepteres derfor næppe som sammenkomst for virksomheden samtidig med afholdelsen af indehaverens 60 års fødselsdag.

Det kan dog i nogle tilfælde tillægges betydning, at indehaveren ud over den blandede sammenkomst afholder en privat sammenkomst for familie, venner og bekendte.

Familie, venner og bekendtes deltagelse

Hvis virksomheden afholder en intern sammenkomst – eksempelvis en personalefest – har det ingen skattemæssig betydning, at ægtefæller og samleverer til medarbejderne deltager i arrangementet. Der vil således fortsat være fuldt fradrag for udgiften som personaleudgift.

Er der tale om et virksomhedsarrangement for forretningsforbindelser, vil det ligeledes accepteres, at medarbejderes ægtefæller og samleverer deltager, hvis dette også gælder for forretningsforbindelserne. I dette tilfælde vil der dog kun være et skattemæssigt fradrag på 25 % af udgiften, jf. ovenstående om sammenkomster med blandet deltagelse.

Bespisning eller lettere traktement

Bespisning kendetegnes ved, at man sidder ved et bord med kniv og gaffel, mens der ved lettere traktement er tale om, at man stående nyder pindemadder eller lignende.

Ved bespisning af forretningsforbindelser vil et arrangement som hovedregel blive anset som repræsentation med 25 % skattefradrag, mens arrangementet ved et lettere traktement vil anses for at være en reklameudgift med fuldt skattefradrag til følge, hvis

- udgiften afholdes over for en bredere, ukendt kreds af personer, fx i forbindelse med et åbent hus-arrangement og
- virksomheden har annonceret arrangementet i den lokale presse eller lignende.

Revisorrobotten

Kan og vil digitaliseringen tage over?

Side 10

Lars Hjort, statsautoriseret revisor

Digitaliseringen er over os, og der foregår en rivende udvikling i automatisering af alskens processer – ikke mindst på bogførings- og regnskabsområderne. Med jævne mellemrum kan man derfor læse i aviser og tidsskrifter, at der om få år ikke længere er brug for bogholdere og revisorer.

Det følgende kan muligvis opfattes som en slem krampetrækning fra de ramte brancher, men sådan er det ikke ment. Det vil nemlig være fjollet at benægte udviklingen. På den anden side er det lidt voldsomt at aflive hele standen af rutinerede talbetvingere med henvisning til den digitale revolution.

Der synes at være opstået den fælles forståelse, at når blot der er sat strøm til et tidligere manuelt system, så fungerer det fejl- og smertefrit. Vi tillader os at betvivle den tese.

Det er smart, at det kan lade sig gøre at scanne bilag og ved hjælp af automatisk dataafløftning foretage bogføring på den rigtige konto. Hvis det altså er den rigtige konto. Det fremgår jo ikke af fakturaen, om de købte planker indgår i et projekt til videresalg eller er blevet til et nyt gulv i virksomhedens kantine. Det fremgår sikkert heller ikke, om de 24 uspecificerede stykker smørrebrød er fortæret af kunder, virksomhedens personale eller lagerchefens glubske schæferhund.

Et valg skal træffes

Det er altså med andre ord fortsat nødvendigt, at nogen på et eller andet tidspunkt i transaktionsforløbet tager stilling til, hvad det købte skal bruges til. Det kan selvfølgelig sagtens fremgå af fakturaen, men det betyder jo blot, at "nogen" har taget stilling på et tidligt tidspunkt.

Det er også en besnærende tanke, at regnskaber kan dannes fuldstændig automatisk på baggrund af bogføringen. Teknisk kan det sagtens lade sig gøre, og det kommer såmænd også til at se ganske tilforladeligt ud, men også her er der valg, der skal træffes, og skøn, der skal foretages.

Når ledelsen fx beslutter at anskaffe en ny CNC bore- og gevindskæremaskine, kan det fuldautomatiske bogholderi måske ikke lige i første omgang regne ud, hvor lang levetid sådan en fætter har i netop denne virksomhed.

Hen ad vejen kan det nok godt lade sig gøre at sammenholde modellen, virksomhedens produkter og produktionskapacitet samt erfaringer om vedligeholdelsesfrekvens. På den baggrund kan der beregnes et afskrivningsforløb, men det kræver i hvert fald, at der er tale om en maskinudskiftning. Det går ikke, hvis det er en udvidelse af kapaciteten eller en ny produktlinje.

Det er altså ikke "bare lige". Nogen skal tage stilling til, hvor længe maskinen holder, og hvad den kan antages at være værd, når den planlagte anvendelsesperiode er omme.

Det kan selvfølgelig også lade sig gøre at analysere sig frem til, om udvalgte debitorer er nedskrivningsmodne på grund af alder – altså tilgodehavendets alder. Men hvad nu, hvis den manglende betaling skyldes uenighed om leverancen? Så kan udfordringen være en helt anden end behov for nedskrivning på det konkrete tilgodehavende. Betalingsvanskeligheder kan også være forbigående, der kan være mulighed for modkøb osv.

Det synes umiddelbart heller ikke helt oplagt at automatisere hele pakken, når det drejer sig om igangværende arbejder. Det kan sagtens lade sig gøre at opstille en række spilleregler for vurdering af færdiggørelsesgrader, men det bliver en skematisk løsning, som måske ikke passer til det konkrete projekt.

Løsningen bliver standardiseret

Alt i alt vil en fuldstændig digitalisering føre til langt mere generiske løsninger. De vil blive forfinet og forbedret, efterhånden som maskinerne samler erfaringer, men der bliver færre nuancer.

Nu er det jo ikke en revisor, der skal træffe de valg og skøn, der er nævnt som eksempler ovenfor. Det er virksomhedens ledelse. Imidlertid er det ofte revisorens opgave at vejlede og rådgive ledelsen ved disse valg og skøn, ligesom det ofte er revisorens (eller bogholderens) opgave at få valgene rigtigt udtrykt i virksomhedens bogholderi og regnskab.

Nogle virksomheder kan selv klare denne opgave, men så kommer revisors fornemste opgave til sin ret, nemlig at efterprøve resultatet af virksomhedens rapportering og lade dette komme til udtryk i form af en erklæring.

Kvalitet i rapporteringen

Det vil fortsat være i regnskabslæsers interesse, at virksomhedernes økonomiske rapportering kan tages for gode varer – uanset om den er genereret af maskiner eller mennesker – og derfor vil det også være i virksomhedens egen interesse, at årsrapporter mv. er "godkendte".

Det vil også fortsat være i virksomhedens egen mere direkte interesse, at der er styr på indberetninger til SKAT og andre myndigheder, dels for ikke at snyde sig selv, dels for at blive skånet for ubehagelige overraskelser ved kontrolbesøg – måtte sådanne genopstå.

Digitaliseringen skal naturligvis anvendes til at sikre bedre og mere pålidelig information. Det er revisorerne og deres branche bestemt ikke modstandere af.

Der vil med den øgede digitalisering opstå øgede muligheder for benchmarking, hurtigere rapportering med mulighed for hurtigere reaktion og selvfølgelig også effektivisering af de administrative processer.

Virksomhedens ledelse får bedre muligheder for at sammenligne egne præstationer med resultaterne i sammenlignelige virksomheder. Og data vil være til rådighed "nu og her". Udviklingen kan derfor justeres hen ad vejen.

Løbende information om afvigelser i transaktionsmønstre vil øge chancerne for at undgå alt for gamle varer på lageret, ligesom der ikke foretages genbestilling af varer, der blot ligger på en forkert lokation. Disse informationer har de fleste virksomheder allerede til rådighed, men det er langt fra alle, der bruger dem til at styre virksomheden.

Vi vil gerne hjælpe dig med at få glæde af alle de muligheder, digitalisering tilbyder, og samtidig vil vi gerne hjælpe med at sikre, at alle disse data er korrekte og pålidelige.

* Det bemærkes ...

Tid til "indsendelse" af årsrapporter

Indsendelse er nok lidt af en tilsnigelse, idet årsrapporter som bekendt indberettes via Erhvervsstyrelsens særlige digitale indberetningsløsninger.

Hvor om alting er, datoen 31. maj 2018 er værd at hæfte sig ved, hvis årsrapporten har balancedag 31. december. Årsrapporten skal indberettes til Erhvervsstyrelsen "uden ugrundet ophold" efter afholdelse af generalforsamlingen. De almindelige aktie- og anpartsselskaber i regnskabsklasse B og C har en 5 måneders indberetningsfrist, og dermed vil rigtig mange selskaber i slutningen af maj måned gøre klar til at ekspedere regnskabet.

Indberetningsfristen gælder også for virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder i regnskabsklasse A, uanset om de vælger at indsende årsrapporten frivilligt eller bruge muligheden for at indberette en undtagelseserklæring.

Årsrapporten skal være underskrevet – enten med digital signatur, NemID eller almindelig fysisk underskrift. Den, der indberetter årsrapporten, indestår for, at årsrapporten er underskrevet af dirigent og revisor (når der er revisionspligt).

Redaktion: Lars Hjort Frederiksen (ansv.), Jens Skovby. Layout: Jette Schøler. Fotos: Jens Skovby/Jette Schøler - Arkitektur gennem tiderne i Jordan.
 Tryk: Skabertrang, www.skabertrang.dk. Redaktionen er afsluttet den 3. maj 2018. Vi tager forbehold for fejl og mangler i vores referat af lovgivning med mere, og vi påtager os intet rådgivningsansvar uden forudgående konsultation vedrørende de omhandlede emner.
 Eftertryk af hele artikler med kildeangivelse tilladt.

For sen indberetning

Den godkendte årsrapport skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest kl. 24.00 på frisdagen (torsdag den 31. maj). Erhvervsstyrelsen sender et påkravsbrev til virksomhedens ledelse, hvis årsrapporten ikke indberettes. Heri gives en frist på otte hverdage fra dateringen af brevet til at få bragt indberetningen på plads. Af påkravsbrevet vil det endvidere fremgå, at der fra brevet datering påbegyndes en fire-ugers frist. Hvis årsrapporten ikke er modtaget inden udløbet af denne frist, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om at tvangsopløse virksomheden.

Afgift

Hvis den omtalte otte-dages frist ikke overholdes, pålægges hvert medlem af virksomhedens øverste ledelse en afgift. Derfor er der al mulig grund til at overholde denne otte-dages frist, så afgiften kan undgås.

Afgiften ved overtrædelse af indberetningsfristerne er 500 kr. pr. ledelsesmedlem for første påbegyndte måned, i alt 2.000 kr. for anden påbegyndte måned og i alt 3.000 kr. for tredje påbegyndte måned. Afgiften kan højst udgøre 3.000 kr. pr. ledelsesmedlem.

Grant Thornton

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

www.grantthornton.dk · CVR.nr. 34209936

Stockholmegade 45
 DK-2100 København Ø
 T: +45 33 110 220

Nordstensvej 11
 DK-3400 Hillerød
 T: +45 33 110 220